

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาถึงผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาแบบกลุ่มตามแนวโรเจอร์ส เพื่อลดความเครียดในญาติผู้ป่วยโรคจิตเภทที่มาเยี่ยมผู้ป่วยที่กำลังพักรักษาตัวในโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา หรือที่พาผู้ป่วยมารับการรักษาที่แผนกผู้ป่วยนอกของโรงพยาบาล

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานในการวิจัยไว้ ดังนี้ คือ

สมมติฐานข้อที่ 1 ญาติของผู้ป่วยโรคจิตเภทที่เข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาจะมีคะแนนความเครียด หลังการเข้าร่วมกลุ่ม ต่ำกว่าก่อนการเข้าร่วมกลุ่ม

สมมติฐานข้อที่ 2 ญาติของผู้ป่วยโรคจิตเภทที่เข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยาจะมีคะแนนความเครียด หลังการเข้าร่วมกลุ่ม ต่ำกว่าคะแนนความเครียดของญาติผู้ป่วยที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม

การดำเนินการวิจัยเพื่อทดสอบสมมติฐานข้างต้นนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งญาติผู้ป่วยออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม สำหรับกลุ่มทดลอง สมาชิกเข้าร่วมกลุ่มการปรึกษาเชิงจิตวิทยา ทุกวันอาทิตย์ของแต่ละสัปดาห์ เป็นเวลาต่อเนื่องกัน 8 ครั้ง ครั้งละ 3 ชั่วโมง รวมเป็นระยะเวลา 24 ชั่วโมง ผู้วิจัยได้ทำการวัดความเครียดในญาติผู้ป่วยโรคจิตเภทกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้แบบสำรวจความเครียดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ทั้งก่อนและหลังการจัดกลุ่มดังกล่าว

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แสดงไว้ดังนี้

ตารางที่ 4 แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความเครียดในญาติผู้ป่วยโรคจิตเภท ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ก่อนและหลังการเข้าร่วมกลุ่ม ด้วยการทดสอบค่าที

	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง		t
	\bar{X}	SD.	\bar{X}	SD.	
กลุ่มทดลอง	61.71	11.28	41.29	15.48	7.67 *
กลุ่มควบคุม	57.75	8.45	57.13	10.09	0.28
t	0.78		2.38 *		

t-dependent

t
(.05 df = 6, one-tailed)
= 1.94

* p < .05

t-independent

t
(.05 df = 13, one-tailed) = 1.77

* p < .05

ตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า

- ญาติผู้ป่วยโรคจิตเภทที่เข้าร่วมกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยา (กลุ่มทดลอง) มีคะแนนความเครียด ภายหลังเข้าร่วมกลุ่ม ต่ำกว่า ก่อนเข้าร่วมกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- ญาติผู้ป่วยโรคจิตเภทที่เข้าร่วมกลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยา (กลุ่มทดลอง) มีคะแนนความเครียด ภายหลังเข้าร่วมกลุ่ม ต่ำกว่าญาติที่ไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม (กลุ่มควบคุม) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการสังเกตพฤติกรรมของสมาชิกในกลุ่มและบรรยากาศของกลุ่ม สรุปได้ดังนี้

กลุ่มครั้งที่ 1

10 มกราคม 2536 10.00-12.30 น. (2 ชั่วโมงครึ่ง)

สมาชิกมาเข้าร่วม 11 คน

สมาชิกกลุ่มค่อย ๆ ทอยกันมา ต่างคนต่างนั่งเงียบ ๆ มีท่าทางเกือเซ็นไม่รู้ว่าพูดอะไรกัน ผู้นำกลุ่มทักทายและถามไถ่เกี่ยวกับการเดินทางของแต่ละคนก่อนที่จะเริ่มเชื่อมพวกเขาเข้าหากันโดยแนะนำให้เขารู้จักกัน สมาชิกบางคนเริ่มจับคู่คุยกัน บางคนเพียงแต่ยิ้มให้กันและคุยกันเล็กน้อย บางคนก็ยิ้มทักทายกันแล้วก็นั่งเงียบอยู่ จนกระทั่งจะเริ่มดำเนินกลุ่ม สมาชิกที่มาถึงแล้ว จำนวน 10 คน (ขาดหนึ่ง)

เมื่อเริ่มดำเนินกลุ่ม ผู้นำกลุ่มได้แนะนำตัวเองและบอกเล่าถึงแรงจูงใจในการจัดกลุ่ม ประคับประคองจิตใจขึ้น (กลุ่มการศึกษาเชิงจิตวิทยาที่ผู้วิจัยทดลองจัดขึ้น) ทั้งยังชี้แจงเกี่ยวกับ กำหนดระยะเวลา สถานที่ของการเข้าร่วมกลุ่ม การปฏิบัติตัวในกลุ่ม รวมทั้งจรรยาบรรณของผู้นำกลุ่ม ตลอดจนได้ขอร้องให้สมาชิกเก็บเรื่องราวของเพื่อน ๆ ไว้เป็นความลับ นอกจากนี้ยังขออนุญาตตัดเทปการพูดคุยในกลุ่มไว้เพื่อการศึกษาวิจัย ซึ่งสมาชิกส่วนใหญ่อนุญาต แต่ก็มีสมาชิก 2 คนที่มึน ๆ ใจ ๆ ไม่ตอบรับหรือปฏิเสธ ในช่วงเริ่มต้นนี้สมาชิกมีท่าทางสนใจ กระตือรือร้นมาก ขณะที่ผู้นำกลุ่มแนะนำตัวและชี้แจง สมาชิกมีการประสานสายตากับผู้นำกลุ่มตลอด เมื่อผู้นำกลุ่มเปิดโอกาสให้สมาชิกได้พูดในสิ่งที่เขาต้องการ สมาชิกก็เริ่มด้วยการถามไถ่ผู้นำกลุ่มเล็กน้อย สมาชิกไม่สนใจที่จะกล่าวแนะนำตน สมาชิกคนหนึ่งก็เริ่มพูดถึงความไม่สบายใจของเขาขึ้น ในลักษณะการตั้งคำถามถามผู้นำกลุ่ม คำถามของเขาสะท้อนถึงความกังวลใจ ผู้นำกลุ่มสรุปและใช้คำถามเปิดเพื่อให้สมาชิกคนอื่นมีส่วนร่วมเข้ามาในความไม่สบายใจของเพื่อนสมาชิก ประมวลโดยรวมแล้ว สมาชิกกลุ่มที่เพิ่งรู้จักกันเป็นครั้งแรกต่างก็เปิดเผยถึงความไม่สบายใจ และบอกเล่าถึงอาการของผู้ป่วยของตนอย่างเปิดเผย โดยมีผู้นำกลุ่มเอื้อให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการพูดคุยกันอย่างทั่วถึง โดยการใช้คำถามเปิด การสรุปความ การสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้พวกเขาเกิดความคุ้นเคยต่อกัน

การดำเนินกลุ่มครั้งนี้ ไม่มีช่วงของความเงียบเกิดขึ้นเลย สมาชิกแย่งกันพูดโดยไม่ค่อยรับฟังกัน ต่างคนต่างก็จะพูดเรื่องของตัวเอง ซึ่งส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับลักษณะอาการของผู้ป่วย มีการรับฟังหรือไต่ถามกันและกันน้อย แต่ก็มีบางคนที่ไม่พูดอะไร ดูเหมือนว่าสมาชิกยังไม่ค่อยให้ความสนใจเพื่อน ๆ เท่าไร นอกจากนี้ยังเกิดการจับกลุ่มพูดคุยกันเป็นกลุ่มย่อย ๆ ภายในกลุ่มใหญ่อีกด้วย ซึ่งผู้นำกลุ่มได้พยายามที่จะสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้สมาชิกได้ให้ความสนใจ ใส่ใจต่อความรู้สึกของเพื่อนสมาชิก และบางครั้งได้ใช้คำถามเปิด เพื่อเชิญชวนให้คนอื่นเข้ามามีส่วนร่วมยิ่งขึ้น ในช่วงท้ายของการดำเนินกลุ่ม ผู้นำกลุ่มได้ให้สมาชิกสรุปถึงความรู้สึกของการที่ได้มาเข้ากลุ่มครั้งนี้ ความรู้สึกต่อเพื่อน ๆ ในกลุ่ม ตลอดจนข้อคิดที่ได้รับ ขณะที่สมาชิกแต่ละคนกำลังสรุปปรากฏว่า สมาชิกคนที่ 11 เพิ่งจะมาถึง เนื่องจากรถแท็กซี่ที่เพื่อนของเธอขับมาส่งนั้นประสบอุบัติเหตุ ทำให้มาล่าช้า มีการถามไต่ถามเพื่อนที่มาใหม่ในเรื่องอุบัติเหตุพอสมควร จากนั้นผู้นำกลุ่มได้นำเข้าสู่การสรุปที่ต่างอยู่ หลังจากสรุปแล้วผู้นำกลุ่มได้เปิดโอกาสให้สมาชิกที่มาใหม่ได้บอกเล่าถึงตนเอง เล็กน้อยก่อนที่จะยุติกลุ่มในวันนี้

กลุ่มครั้งที่ 2

17 มกราคม 2536 10.00-13.00 (3 ชั่วโมง)

สมาชิกมาเข้าร่วม 5 คน

สมาชิกกลุ่มค่อย ๆ หายอกันมาอย่างเงิบเหงา คนแรกมาประมาณ 9 โมงและคนที่ 5 มาเมื่อเริ่มกลุ่มไปได้ประมาณ 2 นาที ก่อนเข้ากลุ่มสมาชิกต่างก็ยิ้มทักทายและพูดคุยกันด้วยเรื่องทั่ว ๆ ไป แต่ละคนยังมีท่าทีอึดอัดต่อกัน ทุกคนต่างก็ปรารถนาว่าอยากให้เพื่อนสมาชิกมากันอย่างพร้อมหน้าพร้อมตา หลังจากเวลาผ่านไปช่วงหนึ่งคนที่มาก็เริ่มกระสับกระส่ายและเริ่มคุยกันด้วยเรื่องในอดีตของผู้ป่วย

เมื่อเริ่มดำเนินกลุ่มผู้นำกลุ่มได้สรุปถึงสิ่งที่ดำเนินไปในกลุ่มเมื่อคราวที่แล้ว หลังจากนั้นสมาชิกเริ่มไต่ถามเรื่องราวของกันและกัน ส่วนใหญ่เป็นการเล่าถึงเรื่องราวในอดีตที่ผ่านมาโดยน้ำเสียงไม่แสดงความรู้สึก ขณะเดียวกันก็ยังไม่มีการใส่ใจกับความรู้สึกของกันและกันมากนัก แต่

บางครั้งสมาชิกเริ่มแสดงความรู้สึกเห็นใจในเรื่องราวของกันและกันบ้าง พวกเขาเริ่มคุ้นเคยกันมากขึ้น โดยสังเกตจากการที่สมาชิกพูดจาหยอกล้อกัน หรือเริ่มแสดงความคิดเห็นในเชิงโต้แย้งกัน สมาชิกบางคนก็ค่อนข้างเจ็บในการเข้ากลุ่มครั้งที่แล้วก็เริ่มพูดจามากขึ้น ผู้นำกลุ่มรับฟังที่สมาชิกได้บอกเล่าอย่างใส่ใจ บางคราวก็ใช้ทักษะสะท้อนความรู้สึก เพื่อให้สมาชิกได้สำรวจถึงเรื่องราวของตน และเป็นการชวนให้เพื่อนสมาชิกใส่ใจกับความรู้สึกของผู้เล่ามากขึ้น

กลุ่มครั้งที่ 3

วันอาทิตย์ที่ 31 มกราคม 2536 9.30 - 12.30 (3 ชั่วโมง)

สมาชิกที่มาเข้าร่วม 7 คน

สมาชิกที่ไม่ได้มาเมื่อคราวที่แล้ว ต่างก็เข้ามาถามผู้นำกลุ่มด้วยท่าทีกระตือรือร้นว่า เมื่อครั้งที่แล้วมีใครมาบ้างและต้องขอโทษที่ไม่ได้มา ต่อจากนั้นพวกเขาก็ซักถามกันเองว่าทำไมไม่มาได้คุยกันเรื่องอะไรบ้างในกลุ่ม คนที่มาคราวที่แล้วก็เล่าให้เพื่อนที่ไม่ได้มาฟัง สมาชิกจับคู่คุยกันเสียงดังไปหมด ทุกคนมีท่าทีคุ้นเคยกันมากขึ้น

เมื่อเริ่มดำเนินการกลุ่ม ผู้นำกลุ่มได้สรุปประเด็นของการพูดคุยกันในกลุ่มเมื่อ 2 ครั้งที่ผ่านมา ซึ่งดูเหมือนว่าสมาชิกไม่ค่อยสนใจประเด็นเหล่านั้นเท่าไร การพูดคุยกันในครั้งนี้สมาชิกให้ความสนใจเพื่อนมากขึ้น มีการจับคู่คุยกันเองเป็นกลุ่มย่อย ๆ น้อยลง สมาชิกตั้งใจฟังเพื่อนที่กำลังพูดแต่ยังเป็นความสนใจต่อเนื่องที่เพื่อนบอกเล่ามากกว่าความรู้สึกของผู้เล่า ผู้นำกลุ่มได้ใช้ทักษะการสะท้อนความรู้สึก การทำให้กระจำง เข้ามาช่วย เพื่อให้สมาชิกสนใจความรู้สึกของผู้บอกเล่าให้มากขึ้น สมาชิกบางคนเริ่มปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับเพื่อนในกลุ่ม ซึ่งผู้นำกลุ่มได้รับฟังอย่างใส่ใจ และได้ใช้คำถามเปิดเพื่อให้เพื่อนสมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมต่อปัญหาของสมาชิกคนนั้น มีการอภิปรายถึงสาเหตุ และช่วยกันหาทางแก้ไขในปัญหานั้น ๆ มีการเปิดเผยถึงความรู้สึกหนักใจ กังวลใจ ไม่สบายใจ ปรากฏว่าสมาชิกทุกคนต่างก็เข้าใจอย่างร่วมรู้สึกต่อกัน นอกจากนี้ยังมีการสะท้อนทัศนคติอย่างตรงไปตรงมาแก่เพื่อนสมาชิกเพื่อให้ได้สำรวจตนเอง เพื่อการยอมรับและปรับปรุงที่ดีขึ้น แต่บางขณะก็ยังมีลักษณะที่ต่างคนต่างพูดถึงเรื่องของตัวเอง โดยให้ความใส่ใจกับผู้อื่นน้อย

เมื่อยุติกลุ่มครั้งนี้ สมาชิกต่างก็ถามผู้นำกลุ่มว่า ผลไม้และอาหารที่จัดสำหรับพวกเขานั้น ทางโรงพยาบาลเป็นผู้ออกค่าใช้จ่าย หรือเป็นเงินส่วนตัวของผู้นำกลุ่ม ก่อนแยกย้ายกันกลับบ้าน สมาชิกได้ช่วยผู้นำกลุ่มเก็บเก้าอี้ในห้องประชุม มีการถามไถ่กันว่าบ้านใครอยู่ทางไหนจะได้กลับด้วยกัน หรืออาศัยรถไปลงระหว่างทาง เพื่อน ๆ แสดงความเป็นห่วงเพียงในการขับรถกลับ เนื่องจากครั้งที่แล้วประสบอุบัติเหตุ โดยการเข้าไปบอกกับเพียงว่า "ขับดี ๆ นะ" "ระวังหน่อย"

กลุ่มครั้งที่ 4

อาทิตย์ที่ 7 กุมภาพันธ์ 2536 13.30 - 16.30 (3 ชั่วโมง)

สมาชิกที่เข้าร่วม 7 คน

กลุ่มครั้งนี้ (บ้านหินกับพี่หมี้ยมานั่งคอยอยู่ก่อนแล้ว และคุยกันอย่างสนิทสนม) สมาชิกของกลุ่มคุ้นเคยกันมากยิ่งขึ้น เมื่อมาพบกันก็มีการถามไถ่ และจับกลุ่มคุยเป็น 2 กลุ่มย่อย เสียงดังฟังไม่ได้ศัพท์ บางทีก็มีการพูดจา หยอกกล้อ มีเสียงหัวเราะต่อกัน

เมื่อเริ่มกลุ่ม ดูเหมือนทุกคนอยากจะเป็นผู้พูด ผู้นำกลุ่มต้องพยายามที่จะขอความเห็นจากสมาชิกว่า จะคุยที่สัปดาห์ใหม่ เพื่อจะได้รู้เรื่องโดยทั่วกัน อย่างไรก็ตามช่วงแรก ๆ ก็ยังมีลักษณะที่ต่างคนต่างก็จะบอกเล่าในเรื่องของตัวเอง โดยไม่ได้สนใจเรื่องราวและความรู้สึกของเพื่อนสมาชิก ผู้นำกลุ่มใช้คำถามเปิด การสรุปความ การทำให้กระจำง การให้กำลังใจ การสะท้อนความรู้สึก เพื่อเอื้อให้สมาชิกได้ใส่ใจกับความรู้สึกของเพื่อนมากขึ้น ต่อมาก็เริ่มที่จะมีการซักถามอย่างใส่ใจ ต่อเรื่องราวของเพื่อนแต่ละคนมากขึ้น สมาชิกเริ่มที่จะแสดงออกถึงความรู้สึกที่เขามี และเปิดเผยเรื่องราวของพวกเขาด้วยความรู้สึกที่ไว้วางใจต่อกัน ซึ่งเพื่อน ๆ ก็แสดง ความห่วงใย อยากจะช่วยเหลือ ด้วยการแนะนำทางออกต่าง ๆ ที่ตนคิดว่าเหมาะสมให้ สมาชิกได้เล่าถึงความไม่พอใจในกรณีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น และยังค้างอยู่ในใจของเขา ซึ่งเพื่อนก็ให้ความสนใจได้ถามและรับฟังอย่างตั้งใจ

ก่อนที่จะยุติกลุ่ม ผู้นำกลุ่มได้ให้สมาชิกพูดถึงความรู้สึกที่พวกเขามีต่อกัน และสรุปเกี่ยวกับข้อคิด หรือคำแนะนำที่พอจะนำไปประยุกต์ใช้ได้ หลังจากเลิกกลุ่มแล้วสมาชิกกลุ่มก็ยังไม่ว่าง

กลับบ้านกัน ยังนั่งคุยกันต่อไปถึง ประมาณ 17.00 น. แล้วจึงแยกย้ายกันกลับ มีการขออาศัยรถกันกลับไปด้วย พวกเขาเดินออกไปในลักษณะเป็นกลุ่ม เดินไปด้วยกัน มีเสียงพูดคุย แขว่กัน และกัน สมาชิกบางคนช่วยผู้นำกลุ่มเก็บเก้าอี้ เก็บขยะไปทิ้งให้ด้วย

กลุ่มครั้งที่ 5

วันอาทิตย์ที่ 14 กุมภาพันธ์ 2536 9.00-12.00 น. (3 ชั่วโมง)

สมาชิกมาเข้าร่วมกลุ่ม 8 คน

วันนี้ที่หมี้ยมาเป็นคนแรก ประมาณ 8 โมงครึ่ง คนอื่นก็ค่อย ๆ ทอยกันมา จนกระทั่ง 9 โมง เข้าแล้ว มีสมาชิกกลุ่มมา 6 คน สมาชิกบางคนบอกกับผู้นำกลุ่มว่า วันนี้เป็นวันพระ ขอออกไปรับประทานอาหารกลางวันตอนเพล เนื่องจากเขาถือศีล ผู้นำกลุ่มจึงขอร้องให้เขาซื้อเข้ามาทานในระหว่างที่คุยกันในกลุ่ม ขณะดำเนินกลุ่มไปได้ 2-3 นาที สมาชิกอีก 2 คนก็มาถึง ทุกคนต่างก็ทักทายกันอย่างคุ้นเคยและดีใจที่ได้พบกัน

เมื่อเริ่มดำเนินกลุ่ม สมาชิกพูดคุยหยอกล้อกันในเรื่องทั่วๆ ไปอย่างสนุกสนาน เสียงพูด แขว่หัวเราะกันอย่าง เป็นกันเอง ไม่มีท่าทางแข็งๆ หรือแปลกหน้าระหว่างกันอีกแล้ว ต่อมาสมาชิกคนหนึ่งก็เริ่มบอกเล่าถึงความไม่สบายใจของเขาต่อกลุ่มทันที แสดงให้เห็นว่าสมาชิกรู้สึกไว้วางใจเพื่อนในกลุ่มมากขึ้น และมีความรู้สึกว่าการเป็นในที่นี้ เขาสามารถ นำความทุกข์ร้อนของเขา มาปรึกษากับกลุ่ม แต่กระนั้นเพื่อนสมาชิกก็ยังใส่ใจต่อความรู้สึกของกันและกันไม่มากนัก แม้จะให้ความสนใจที่จะได้ถามเรื่องราวและแนะนำถึงวิธีการต่างๆ ก็ตาม ผู้นำกลุ่มเอื้ออำนวยให้สมาชิกกลุ่มได้มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ต่อกัน ด้วยการใช้คำถามเปิด การทวนซ้ำ การสรุป สมาชิกในกลุ่มได้มีโอกาสที่จะรับรู้ถึงความรู้สึกนึกคิดของคนที่อยู่ในสถานภาพและบทบาทที่ต่างกันไป สมาชิกต่างก็มีความเข้าใจในกันและกัน และไว้วางใจกันมากจนสามารถที่จะพูดถึงความรู้สึกลึก ๆ ที่มีอยู่ในใจของตนได้

หลังจากสิ้นสุดกลุ่มในครั้งนี้ สมาชิกได้ถามผู้นำกลุ่มอย่างตรงไปตรงมาว่า ผู้นำกลุ่มจะต้องเขียนรายงานถึงการสนทนาของพวกเขา ซึ่งหมายถึงการพูดคุยของสมาชิกทั้งหมดหรือเปล่า

ผู้นำกลุ่มได้ชี้แจงว่าจะมีบางส่วนที่ถูกนำไปรายงานเท่านั้น และจะใช้ชื่อสมมุติทั้งหมด จะไม่มีข้อมูลใดๆ ที่จะกล่าวพาดพิงไปยังสมาชิกคนใด หรือก่อให้เกิดความเสียหายกับใคร ซึ่งพวกเขาที่ยิ้มแล้วก็เลิกถามกันไป และก่อนจะแยกย้ายกันกลับ สมาชิกกลุ่มก็ได้ช่วยผู้นำกลุ่มเก็บเก้าอี้ เก็บขยะไปทิ้ง และได้แลกเปลี่ยนที่อยู่ของกันและกันด้วย

กลุ่มครั้งที่ 6

วันเสาร์ที่ 20 กุมภาพันธ์ 2536 10.00-12.30 น. (2 ชั่วโมงครึ่ง)

สมาชิกมาเข้าร่วมกลุ่ม 8 คน

ประมาณ 9 โมง พี่หมี้ยไพล่มาเป็นคนแรกตามเคย ทั้งๆที่เมื่อกลุ่มครั้งที่แล้วได้บอกไว้ว่า จะไม่มาเพราะวันนี้เป็นวันพระใหญ่ จะต้องไปจำศีลอยู่วัด เมื่อมาถึงก็เล่าให้ผู้นำกลุ่มฟังว่าไปขอหัวหน้าแม่ชีว่า จะมาประชุมกลุ่ม แต่ก่อนมานี้ตักบันได เกือบจะมาไม่ไหว แต่ยังอยากมาสักครู่ เพื่อนสมาชิกก็ค่อย ๆ ทอยออกมา อาจารย์วัลย์ได้เล่าให้ฟังว่า สมชายเขาไม่ค่อยสบายใจเลยขอมาอยู่โรงพยาบาล เพื่อพักผ่อน ดุสิตหน้าท่าทางอาจารย์วัลย์กับนา ดูมีความกังวลใจจากการถามไถ่กันก่อนที่จะเข้ากลุ่ม ทำให้ทุกคนได้รู้ว่า แม่ชีไปรับจ้างเย็บติดหูกางเกง ที่ข้างบ้านในอัตราค่าจ้าง 100 ตัว 3 บาท แม่ชีเล่าว่า "เขานี้ แม่ทำได้ 200 ตัว ก็ได้ 6 บาท ก็นับว่าได้ค่ากับข้าวแล้ว"

เมื่อเริ่มดำเนินกลุ่ม สมาชิกต่างถามไถ่กัน ถึงความคิดหน้าของพี่ปายของแต่ละคน บางคนสามารถรับฟัง และร่วมรู้สึกไปกับความรู้สึกของผู้เล่า ผู้นำกลุ่มร่วมรู้สึกและใส่ใจที่จะรับฟังส่วนใหญ่สมาชิก มีการบอกเล่าถึงประสบการณ์ ที่เป็นแง่มุมต่างๆสะท้อนกลับให้กับเพื่อนสมาชิก มีการเปิดเผยถึงความรู้สึกในปัจจุบัน ซึ่งเพื่อนสมาชิกก็ได้แสดงความห่วงใย ให้กำลังใจแก่กันตลอดจนพยายามที่จะช่วยแนะนำวิถีทางแก้ไข

เมื่อจบกลุ่มครั้งนี้แล้ว สมาชิกต่างก็ถามผู้นำกลุ่มถึงเพื่อนสมาชิกที่ไม่มาเข้าร่วม และในการสนทนากันเกี่ยวกับเรื่องนี้ สมาชิกคนหนึ่งพูดว่า "มันมองกันคนละแง่ คล้ายๆว่าคนไม่ใช้ความคิด มาอย่างนี้แล้วอาจจะรู้สึกที่ไม่มีสาระอะไร นี่ไม่ได้ตลกเต้านะ แต่เค้าไม่ได้คิดลึก

พูดง่าย ๆ คิดผิด ๆ อีฉันนะ อาศัยว่าเราอายุมากแล้ว ประสบการณ์มาก รู้สึกเบาใจลงไป
 เยอะ เพราะคนอื่นก็ถุกกระทบแบบเรา ตอนแรกคิดว่า ไม่มีใครทุกข์เหมือนเรา คิดว่าเราทุกข์
 อยู่คนเดียว แบบคนเดียว ทีนี้เรามาที่นี่เราได้ฟังเราก็งงรู้สึกยินดีที่จะรับทุกข์ของเราที่นี่ พยายาม
 ที่จะยอมรับให้ได้มากขึ้น คิดคล้ายๆว่าเราก็ก่อน เรามาพยายามที่จะต่อสู้" ซึ่งแสดงให้เห็นถึง
 การพัฒนาความไว้วางใจ และความรู้สึกอิสระของสมาชิก จากบรรยากาศการยอมรับของทั้งเพื่อน
 สมาชิก และผู้นำกลุ่ม สมาชิกสามารถจะแสดงออกได้อย่างที่เขาคิด หรือรู้สึกจริง ๆ

กลุ่มครั้งที่ 7

วันอาทิตย์ที่ 28 กุมภาพันธ์ 2536 9.30-12.30 น. (3 ชั่วโมง)

สมาชิกมาเข้าร่วม 6 คน

สมาชิกไม่มีท่าทีของความอึดอัดต่อกัน ทุกคนคุ้นเคยและมีความรู้สึกของการเป็นเพื่อนกัน
 เมื่อมาถึงก็จะทักทายกันอย่างสนิทสนม มีการพูดแซวแหย่กัน และปรากฏว่าสมาชิกบางคนได้
 เขียนจดหมายและโทรศัพท์คุยกัน ส่งข่าวถึงกันด้วย มีการเล่าถึงข่าวคราวของผู้ป่วยของกันและกัน
 ทางโทรศัพท์ด้วย มีความพยายามที่จะช่วยเหลือกันนอกกลุ่ม โดยการถามไถ่กันทางโทรศัพท์
 ปรึกษากัน

เมื่อเริ่มเข้ากลุ่ม สมาชิกจะพูดถึงความไม่สบายใจของตนทันที โดยมีเพื่อนในกลุ่มตั้งใจ
 รับฟัง ได้ถามด้วยความสนใจ รวมทั้งมีความพยายามที่จะช่วยค้นหาแนวทางในการแก้ปัญหาต่างๆ
 นอกจากนี้ สมาชิกยังแสดงออกถึงความรู้สึกในขณะปัจจุบัน กับเรื่องราวที่เขา กำลังกังวลอยู่ด้วย
 และเพื่อนสมาชิกก็ได้แสดงความเห็นใจ ให้กำลังใจ ตลอดจนมีการให้ข้อมูลสะท้อนกลับอย่างตรง
 ไปตรงมา และสมาชิกบางคนใช้การเผชิญหน้าเพื่อช่วยให้สมาชิกคนที่ปัญหา ได้พิจารณาตนเองอีก
 ครั้ง แต่เป็นลักษณะของการทะนุถนอมจิตใจซึ่งกันและกัน

ผู้นำกลุ่มใช้คำถามเปิด เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และข้อ
 คิดเห็นแก่กัน บางครั้งใช้การทำให้กระจ่าง เข้ามาแทรก เพื่อให้ประเด็นที่สมาชิกกำลังเสนอแนะ
 กันนั้นมีความชัดเจน สามารถเชื่อมความเข้าใจที่สมาชิกมีต่อกันให้ดียิ่งขึ้น

กลุ่มครั้งที่ 8

วันเสาร์ที่ 7 มีนาคม 2536 9.30-12.30 น. (3 ชั่วโมง)

สมาชิกที่มาเข้าร่วม 6 คน

สมาชิกมีท่าทีกระตือรือร้นในการมาพบกัน และมีความหวังว่า เพื่อนสมาชิกที่มา 8 คน ในระยะหลังๆจะมาครบทุกคน ก่อนจะเริ่มกลุ่มทุกคนจะถามผู้นำกลุ่มว่า ได้ส่งข่าวเตือนหรือไม่และอยากให้เกิดความถี่ขึ้น ซึ่งต่อมาสมาชิกบางคนเสียดายที่เพื่อนทั้ง 2 ไม่ได้มาในวันนี้

มีการแลกเปลี่ยนที่อยู่ซึ่งกันและกัน และถามไถ่เส้นทางที่จะสามารถไปเยี่ยมเยียนกันที่บ้านของแต่ละคน

เมื่อเริ่มดำเนินกลุ่ม สมาชิกพูดถึงความเป็นห่วงกังวลถึงอนาคตของผู้ป่วยของตน ซึ่งผู้นำกลุ่มรับฟังอย่างเข้าใจ ขณะเดียวกันก็ได้ใช้คำถามเปิด เพื่อให้สมาชิกได้ทบทวนกับความคิด ความรู้สึกของตน ได้ปรึกษากันถึงหนทางที่จะรองรับ และเตรียมไว้ให้ผู้ป่วยในอนาคต มีการให้ข้อมูลแก่กันและกัน การพูดคุยกันในกลุ่ม หรือบอกเล่าถึงประสบการณ์ของสมาชิกแต่ละคนนั้น สมาชิกได้เปิดเผยถึงความเชื่อพื้นฐานที่ตนมีอย่างอิสระ ในบรรยากาศของการยอมรับและมีการโต้แย้งกันด้วยข้อสังเกตที่คาดคิดว่าจะมีประโยชน์กับเพื่อนสมาชิก หลายคนสามารถที่จะเอาใจเขา มาใส่ใจเราได้ ซึ่งต้องเกิดขึ้นจากการใส่ใจและเข้าใจถึงความรู้สึกของเพื่อน จากเรื่องราวที่เขาได้บอกเล่าต่อกัน อันจะช่วยให้สมาชิกรู้สึกว่ามีคนเข้าใจเขาอย่างแท้จริง นอกจากนี้สมาชิกบางคนยังได้เสนอว่า จะให้ความช่วยเหลือกับเพื่อนด้วยวิธีต่าง ๆ ตลอดจนการไปเยี่ยมเยียนกันตามบ้านของกันและกัน ผู้นำกลุ่มพยายามเอื้อให้สมาชิกได้มีส่วนร่วม ในความรู้สึกทุกข์ร้อนของกันและกัน โดยใช้การสะท้อนความรู้สึก การทวนซ้ำ ตลอดจนการตีความ เพื่อให้สมาชิกทราบว่า ผู้นำกลุ่มเข้าใจความรู้สึกของเขาอย่างแท้จริง

ก่อนที่แยกย้ายกัน ผู้นำกลุ่มได้กล่าวขอบคุณสมาชิกทุกคนที่ได้ให้ความร่วมมือและให้ความไว้วางใจต่อผู้นำกลุ่ม สมาชิกในกลุ่มต่างก็ขอบคุณต่อผู้นำกลุ่ม และเพื่อน ๆ กันเอง ในบรรยากาศอันมิตร บางคนเริ่มนัดกันว่าจะไปเยี่ยมบ้านกันวันใด